

A. KEIMENA

37. In eum locum res deducta est, ut, nisi qui deus vel casus aliqui subvenerit, salvi esse nequeamus. Equidem, ut veni ad urbem, non destiti omnia et sentire et dicere et facere, quae ad concordiam pertinerent; sed tantus furor omnes invaserat, ut pugnare cuperent, etsi ego clamabam nihil esse bello civili miserius.
41. Tu autem, proinde quasi cum matre Evandri nunc loquaris, sermone abhinc multis annis iam obsoleto uteris, quod neminem scire atque intellegere vis quae dicas. Quin, homo inepte, taces, ut consequaris, quod vis? Sed antiquitatem tibi placere dicis, quod honesta et bona et modesta sit.
45. Curat et providet ne, intercepta epistula, nostra consilia ab hostibus cognoscantur. Quam ob rem epistulam conscriptam Graecis litteris mittit. Legatum monet ut, si adire non possit, epistulam ad amentum tragulae adliget et intra castra abiciat. In litteris scribit se cum legionibus celeriter adfore. Gallus, periculum veritus, constituit ut tragulam mitteret. Haec casu ad turrin adhaesit et tertio post die a quodam milite conspicitur et ad Ciceronem defertur. Ille epistulam perlegit militesque adhortatur ut salutem sperent.
46. Nec magis vituperandus est proditor patriae quam proditor communis utilitatis, aut communis salutis desertor propter suam utilitatem et salutem. Ex quo fit, ut laudandus is sit, qui pro re publica cadat, quod decet cariorum nobis esse patriam quam nosmet ipsos.

A. Να μεταφράσετε τα παραπάνω αποσπάσματα.

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ:

- Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται για καθένα από τα παρακάτω ουσιαστικά:

deus	την κλητική ενικού
rem	τη γενική πληθυντικού
matre:	τη γενική πληθυντικού αριθμού
homo:	την αφαιρετική ενικού αριθμού
periculum:	την ονομαστική πληθυντικού αριθμού
turrim:	την αφαιρετική ενικού αριθμού
militesque:	την αιτιατική ενικού αριθμού
salutis:	την κλητική ενικού αριθμού
re publica:	τη γενική ενικού αριθμού
- Να γράφει η αντίστοιχη πτώση του άλλου αριθμού στις αντωνυμίες: **se, haec, ille, suam, qui.**
- multis, inepte, bona:** να γράψετε τον ίδιο τύπο στους άλλους βαθμούς και το επίρρημα στους τρεις βαθμούς.
- conspicitur:** να γράψετε το ίδιο πρόσωπο, την ίδια έγκλιση σε όλους τους χρόνους (να ληφθεί υπόψη το υποκείμενο)

fit:	το ίδιο πρόσωπο στο μέλλοντα και η ίδια έγκλιση
deceat:	το ίδιο πρόσωπο στο συντελεσμένο μέλλοντα (ίδια έγκλιση)
scire:	τα απαρέμφατα των υπόλοιπων χρόνων (στην ίδια φωνή)
vis:	το γ' πληθυντικό παρατατικού στην ίδια φωνή και έγκλιση
placere:	το απαρέμφατο μέλλοντα στην ίδια φωνή (να ληφθεί υπόψη το υποκείμενο)
adhortatur	το απαρέμφατο μέλλοντα (να ληφθεί υπόψη το υποκείμενο)
- Να δοθεί ο σκοπός με όλους τους δυνατούς τρόπους.
«Quin, homo inepte, taces, ut (id) consequaris, quod vis?»
- Να συμπληρωθεί η πρώτη πρόταση της περιόδου σε μετοχή:
«Ille epistulam perlegit militesque adhortatur ut salutem sperent».
- «Ut tragulam mitteret»:** Να αναγνωρίσετε τη δευτερεύουσα πρόταση και να αιτιολογήσετε τον τρόπο εισαγωγής και εκφοράς της.
- Να χαρακτηρίσετε συντακτικά τους παρακάτω όρους:
pugnare, Evandri, ab hostibus, neminem, quodam, utilitatis, cariorum.
- ut veni ad urbem:** Να αντικατασταθεί ο σύνδεσμος ut με τον ιστορικό cum και να γίνουν οι απαραίτητες αλλαγές.
- Curat et providet ne, intercepta epistula, nostra consilia ab hostibus cognoscantur.** Η βουλητική πρόταση να αντικατασταθεί με τελικό απαρέμφατο.
- In litteris scribit se cum legionibus celeriter adfore:** Να τραπεί η πρόταση σε ευθύ λόγο..
- Να τραπεί η παρακάτω περίοδος σε πλάγιο λόγο με εξάρτηση «Philosophus interrogavit»: **Quin, homo inepte, taces, ut consequaris, quod vis?**

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

A. Οι μεταφράσεις των αποσπασμάτων δεν δίνονται για λόγους οικονομίας χώρου.

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. deus/dive/(dee)

rerum

matrum

homine

pericula

turri

militemque

salus

rei publicae

2. se

hae

illi

suas

qui

3. multis – pluribus – plurimis

επίρρημα: multum – plus – plurimum

inepte – ineptior – ineptissime

επίρρημα: inepte – ineptius – ineptissime

bona – melior – optima

επίρρημα: bene – melius – optime

4.

conspicitur	fiet	volebant
conspiciebatur	decuerit	placituram esse
conspicietur		adhortaturum esse
conspecta est	scitum esse	
conspecta erat	sci(v)isse	
conspecta erit		

5. «Quin, homo inepte, taces, qui (id) consequaris, quod vis?». (αναφορική- τελική)

ad/ in (id) consequendum quod vis?». (ad/ in + αιτιατική γερονδίου)

id consequendi causa/ gratia quod vis?». (causā/ gratiā + γενική γερονδίου)

consecutum (id) quod vis?». (αιτιατική του σουπίνου)

6. «Ille epistulam perlegens militesque adhortatur ut salute sperent».

7. Δευτερεύουσα ουσιαστική βουλητική πρόταση ως αντικείμενο στο «constituit». Εισάγεται με το βουλητικό σύνδεσμο ut, γιατί η πρόταση είναι καταφατική, εκφέρεται με υποτακτική (όπως όλες οι βουλητικές προτάσεις, γιατί το περιεχόμενό τους είναι απλώς επιθυμητό), χρόνου παρατατικού (mitteret), επειδή το ρήμα εξάρτησης είναι ιστορικού χρόνου (constituit) και αναφέρεται στο παρελθόν. Ιδιομορφία στην ακολουθία των χρόνων, καθώς η βούληση είναι ιδωμένη τη στιγμή που εμφανίζεται στο μυαλό του ομιλητή (συγχρονισμός της κύριας με τη δευτερεύουσα πρόταση) και όχι τη στιγμή της πιθανής πραγματοποίησής της.

8. **pugnare**: αντικείμενο ρήματος τελικό απαρέμφατο στο «cuperent»

Evandri: γενική κτητική στο «matre»

ab hostibus: εμπρόθετος προσδιορισμός του ποιητικού αιτίου στο «cognoscantur»

neminem: υποκείμενο στα τελικά απαρέμφατα «scire (atque) intellegere» (ετεροπροσωπία)

quodam: επιθετικός προσδιορισμός στο «milite»

utilitatis: γενική αντικειμενική στο «proditor»

cariorem: κατηγορούμενο στο «patriam» από το «esse».

9. cum venissem ad urbem

10. Curat et providet, intercepta epistula, nostra consilia ab hostibus non cognosci.

11. Ego cum legionibus celeriter adero.

12. Philosophus interrogavit hominem ineptum quin taceret, ut consequeretur, quod vellet.

Επιμέλεια

Ζερβουδάκης Νίκος • Μαυρακάκης Μανόλης • Ξημεράκη Κατερίνα • Τζάνου Χρύσα

εκπαιδευτικός οργανισμός

ΟΡΙΖΟΝΤΕΣ

ΟΡΙΖΟΝΤΕΣ